

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci Martina Nekoly "Rysy německé okupační politiky v Dánském království a Protektorátu Čechy a Morava v letech 2. světové války" (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2007, 71 s. rukopisu včetně příloh)

Autor se v předložené práci věnuje tématu dosud v české i zahraniční literatuře nezpracovanému. Pokusil se srovnat německou okupační politiku v letech druhé světové války v Dánsku a v Protektorátu Čechy a Morava. Motivací mu bylo úsilí o nový náhled na okupační politiku v českých zemích a to formou jejího srovnání se situací v nacisty jiné okupované zemi. Práci autor rozdělil do devíti kapitol, ve kterých vyložil jednotlivé rysy a projevy okupační politiky v obou zemích, připomíná důležité postavy okupačního režimu a kolaborace. Přes uvedenou tématickou členitost textu se autorovi podařilo práci rozdělit do tří důležitých obsahových bloků. V prvním, který zahrnuje sedm kapitol, se autor věnoval výkladu a srovnání přelomového období. V této části popsal velmi přehledně situaci v obou zemích před okupací a v bezprostředním období po obsazení. Pozornost zasluhuje pasáž věnovaná charakteristice politických stran a srovnání jejich role a místa v politickém systému obou zemí v meziválečném období. Zajímavě vykládá německé představy o osudu ovládnutých zemí, srovnává postoje národních vlád, statut, strukturu a cíle okupačních orgánů a administrativy. Vysvětluje a periodizuje etapy okupační politiky a popisuje jejich reflexi ze strany domácích elit v obou zemích. Sleduje rozdíly v politice represe a charakterizuje činnost a postup říšských místodržících – v Dánsku Wernera Besta a v českých zemích Reinharda Heydricha a jejich nejbližších spolupracovníků. Ve druhém tématickém bloku se věnoval problémům politiky kolaborace a jejich hlavních nositelů. Vedle výkladu o kolaborantských organizacích se zaměřil M. Nekola zejména na hlavní představitele kolaborace – v Dánsku na Fritze Clausena a v protektorátu na Emanuela Moravce. Ve třetím bloku charakterizuje další výrazné stránky okupační politiky – ekonomické podmanění, nucené práce, protižidovskou politiku okupantů a věnuje se srovnání jednotlivých domácích a zahraničních proudů obou národních odbojových hnutí.

Téma lze považovat za velmi důležité, neboť autor přispívá zajímavým náhledem na vývoj obou společností za války. M. Nekolovi se podařilo na základě pečlivého studia literatury sestavit přehlednou komparaci, která jej dovedla k zajímavým závěrům o důležitých rysech okupační politiky. Konstatuje tak, že Dánsko i české země byly obsazeny neočekávaně a bez boje. Nacisté také brzy situaci v obou zemích stabilizovali a brzy vybudovali rozsáhlý okupační aparát a administrativu. Obdobný je i časový zlom z hlediska uplatňování brutálních represivních opatření v letech 1942-1943, zahájení protižidovských opatření sledujících definitivní likvidaci židů. Autor zpracoval téma srozumitelně a přehledně, opíral se při tom o dostupnou literaturu i o archivní prameny, přičemž prokázal schopnost tyto poznatky synteticky uchopit. Předloženou diplomovou práci Martina Nekoly hodnotím klasifikačním stupněm **v ý b o r n ě**.



Doc. PhDr. Jiří Kocian, CSc.
Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.
vedoucí práce

V Praze dne 18. května 2007